

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa S. sp. z o.o. w W.

przeciwko J. T. , P. T. i J. T.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 18 lipca 2018 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odrzuca skargę kasacyjną P. T. i J. T. ;**
- 2) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej J. T. ;**
- 3) zasądza od pozwanych J. T. , P. T. i J. T. solidarnie na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 18 lipca 2018 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację pozwanych J. T. , P. T. i J. T. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie z powództwa S. Sp. z o.o. w W. o zapłatę, w której powód dochodził kwoty 73.452,76 zł z odsetkami, przy czym pozwana J. T. odpowiadała wobec powoda jako dłużnik wekslowy i dłużnik z umowy leasingu, a pozwani P. T. i J. T. jako poręczyciele wekslowi. Z wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego i doręczenie jej jego odpisu z uzasadnieniem wystąpiła wyłącznie J. T. (k. 279). Przy braku współuczestnictwa jednolitego pomiędzy pozwanymi w niniejszej sprawie, czynność powyższa spowodowała otwarcie biegu terminu do wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku z 18 lipca 2018 r. tylko na rzecz J. T. (art. 387 § 1 w zw. z art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna od tego wyroku wniesiona przez pełnomocnika także imieniem P. T. i J. T. podlegała zatem odrzuceniu (art. 398⁶ § 3 k.p.c.).

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwana wniosła wprawdzie o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale nie wskazała jasno, która z powyższych przesłanek miałaby o tym zadecydować. Stwierdzenie pozwanej w uzasadnieniu, że kluczowym zagadnieniem w sprawie jest kwestia dopuszczalności przyjmowania przez sąd drugiej instancji za własne ustaleń sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy podstawowe zarzuty apelacji zmierzają do ich zakwestionowania skłania do wniosku, że intencją skarżącej było powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego odpowiadającego przytoczonej wątpliwości.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Zagadnienie sformułowane przez pozwaną nie ma cech określonych wyżej, gdyż zostało wyjaśnione w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Kwestia zakresu rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym była wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. W uchwale składu siedmiu sędziów z 31 stycznia 2008 r. - zasadzie prawnej - III CZP 49/07 (OSNC 2008, nr 6, poz. 55) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami, dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Według uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 23 marca 1999 r., III CZP 59/98 (OSN 1999, nr 7-8, poz. 124), sąd drugiej instancji może zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania. Z obu zacytowanych uchwał oraz z późniejszego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w razie zgłoszenia stosownych zarzutów, obowiązkiem sądu drugiej instancji jest przeanalizowanie materiału dowodowego zebranego w sprawie,

dokonanie jego ponownej oceny i ustalenie stanu faktycznego, a ewentualnie także uzupełnienie tego materiału dowodowego. Powyższe nie oznacza jednak, że sąd drugiej instancji w uzasadnieniu wyroku miałby raz jeszcze powtarzać argumentację sądu pierwszej instancji użytą w związku z oceną dowodów i czynieniem ustaleń, jeżeli w całości tę argumentację akceptuje. W takim przypadku wystarczy, że da temu wyraz przez wskazanie, że ustalenia sądu pierwszej instancji i ocenę dowodów uznaje za własną. Nie ma przeszkód ku temu, żeby sąd drugiej instancji zaakceptował niektóre ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, a inne zmienił, ujawniając zakres zmian i przesłanki, które do tego doprowadziły.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ustalony jest już pogląd, że nie jest bezwzględnym warunkiem prawidłowego rozpoznania sprawy przez sąd drugiej instancji odniesienie się do każdego z zarzutów podniesionych w apelacji. Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika bowiem konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu apelacji. Za wystraczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. np. wyroki z 14 marca 2018 r., II PK 120/17, z 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17, z 20 lutego 2018 r., V CSK 352/17, z 6 października 2016 r., III UK 270/15, z 30 września 2016 r., I CSK 623/15).

Skonfrontowanie uzasadnienia zaskarżonego wyroku z uzasadnieniem skargi kasacyjnej nie wskazuje też na jej oczywistą zasadność, która mogłaby zachodzić tylko w razie ewidentnej i widocznej już na pierwszy rzut oka wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Taką wadliwością zaskarżone orzeczenie nie jest dotknięte. Zarzuty skargi kasacyjnej koncentrują się wokół ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie, które nie mogą być bezpośrednio przedmiotem zarzutów skargi kasacyjnej i którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznaniu skargi pozostaje związany.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.,

§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800), orzeczono jak w postanowieniu.

jw